

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Børnehuset Blæksprutten

Bylderup Skole og Børnehus

(Børnehaven 3 – 5 år) 2023

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi har i løbe af de sidste to år, været omkring alle lærerplanstemaer.

Vi har bl.a. haft fokus på:

Natur:

”Blomster projekt”
Gåture med natur tasker
Gentagne gåture til spejder hytten
Udflugter til naturskolen
Affaldsuge
Ude uge
Leg på legepladsen
Brug af nærområdet.

Ude liv:

Ude uge
Leg på legepladsen
Brug af nærområdet

Science:

Projekt med Christoffer
Brug af Beebot i julekalenderen
Leg med science kuffert
Udvikling af kreative lege (med f.eks. rør, bygge motorikbane, sandleg, vandleg, forskellige jordtyper osv.)
Arbejde i værkstedet.

Læreplanen er en del af ”hele vores hverdag” Vi har i alle henseender haft stort fokus på leg. Bl.a. i forhold til sociale kompetencer, lege relationer og legegrupper.

Vi har arbejdet med "sociale spilleregler" – omgangstone"

Vi har haft fokus på 2. sprogs børn – kommunikation/dialog

Vi er meget opmærksomme på, at der er plads til spontane projekter.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Planlægning og evaluering på stue og personalemøder.

Vi bruger oftest SMITTEMODEL.

Det har indtil nu været de på forhånd planlagte projekter/aktiviteter der er blevet evalueret i fællesskab på personalemøder. Planlagte projekter/aktiviteter er oftest fælles for hele institutionen, men der arbejdes med forskellige tilgange til temaet/emnet på de tre stuer.

Derudover evaluerer, reflekterer og sparrer vi løbende med hinanden over de mere spontant opståede projekter/aktiviteter. En vigtig del af vores arbejde er at reflektere over egen og hinandens praksis.

Blækhuset laver altid en "månedspan" Vi kunne være mere opmærksomme på, at lave SMITTE modeller i forhold til de aktiviteter der er på månedspanen. F.eks. bådage.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Læreplanstemaer og mål er gennemgået på personalemøder. Vi genbesøger med jævne mellemrum de forskellige temaer.

Ved evalueringer (SMITTE) forholder vi os helt konkret til temaerne.

I forbindelse med alle vore spontant opståede projekter/aktiviteter, idet der hele tiden er mål og mening med forløbene. (Blomster projekt, leg med tagreuder, musik projekt, fodbold osv.)

Vi har haft en pædagogisk dag, hvor vi i fællesskab evaluerede læreplanerne.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Vi har via SMITTE modellen planlagt og evalueret en stor del af årets planlagte projekter. Disse evalueringer giver ofte grund til at lave store eller små ændringer i pædagogisk praksis.

Vi har valgt her at give et eksempel fra en evaluering på et helt konkret projekt, nemlig **"mad ugen"**

Mål for projektet var: **"Mad modige børn – viden om mad"**

Formålet med evalueringen – vi var nysgerrige på :

"Gik det som det skulle"?

Børnene blev **præsenteret for bestik** – vi var nysgerrige på om de benyttede det?

Børnene fik mulighed for at **afprøve** ukendt mad? Vi var nysgerrige på om de turde.

Børnene fik mulighed for at **smage** ukendt mad. Vi var nysgerrige på om de benyttede muligheden.

Vi ville formidle en vis grad af **viden** om mad til børnene. Vi var nysgerrige på om børnene var interesserede i at tilegne sig denne viden.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videoptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Dokumentation:

Billeder på skærm og AULA.

Vi har observeret og reflekteret over børnenes reaktioner.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljø's betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringssirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse:

Vi oplevede mere modige børn, der havde lyst til, at smage på tingene. "Særlige spisebørn" valgte glædeligt noget til de normalt ikke har i madpakken.

Brugen af bestik voksede. De fleste børn gik i krig med kniv og gaffel, selv om det var svært.

Vi oplevede børn der trivedes med valgfriheden, mange var kreative – fordi de fik "tid" og lov. Der blev lavet mange alternative sammensætninger, til stor nydelse og fornøjelse.

Stort set **alle** ville gerne deltage.

Der var et stort fællesskab omkring måltidet. "Hensyntagen til hinanden", bordskik, turtagning, "vente på tur" osv. var en naturlig del af projektet.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringssirklen.

Hvilke ændringer og /eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til:

Vi skal være med obs. på medbestemmelse og inddragelse af børn i forbindelse med forberedelsen.

Vi er blevet opmærksomme på, at I forhold til planlægning og evaluering skal vi være åbne for nye tanker og metoder – som opstår undervejs. Model og evaluering må aldrig fastlåse projektet.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Vi har præsenteret ”projekter, aktiviteter og temaer” på bestyrelsesmøder. Både i forhold til, processen undervejs, samt det færdige resultat.

Bestyrelsen præsenteres for evalueringen.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Med baggrund i den nuværende børnegruppe vil vi arbejde mere målrettet med ”motorik”(Krop og bevægelse):

F.eks. opnå større opmærksomhed på, hvor det enkelte barn er i sin motoriske udvikling.

Tilegne en større viden om motorik, sammenhænge og handlemuligheder.

Vi vil arbejde med læringsmiljøet udenfor:

Ved middagstid er der pga. f.eks. pauser og møder ofte ikke så mange voksne på legepladsen.

Vi har brug for at undersøge om vi med baggrund i den aktuelle børnegruppe skal se på, hvordan de voksne skal fordele sig mest hensigtsmæssigt og hvordan vi etablerer gode lærings/lege miljøer.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der

er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi oplever at vores evaluerings kultur giver anledning til meningsfulde drøftelser og refleksioner af vores praksis. Det sker især på stue og personalemøder.

Vi vil fremadrettet organisere vores referater så relevante evalueringer fra personalemøder samles med den evaluering der foretages i forhold til SMITTE modellen.

Vi vil fortsat tage emner/temaer op på stue og personale møder, hvor vi diskuterer og sparrer over, hvordan vi kan arbejde med emnet i praksis i forhold til bl.a. læreplanerne.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi ser ingen anledning til på nuværende tidspunkt at ændre vores skriftlige læreplan for de 3 til 5 årige. Evt. tilføjes på sigt nye praksis eksempler på, hvordan det udmønter sig hos os.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den
pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC